ОЛІМПІАДА. УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА. 9 КЛАС
ВАРІАНТ 1

28 жовтня 2025

Завдання № 1

Завдання з однією правильною відповіддю

ЧАСТИНА І. УКРАЇНСЬКА МОВА

Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- [ ] роз..ївся, сухом..ятка, моркв..яний
- [ ] Солов..яненко, ател..є, без..ядерний
- [ ] черв..ячок, бур..яний, запам..ятати
- [X] кар..єра, розм..якшити, переб..ється

Завдання № 2

Завдання з однією правильною відповіддю

ДОПУЩЕНО помилки в правописі особових закінчень дієслів у рядку

- [ ] колишемо, хочуть, скажеш, плачете
- [ ] бачать, бажаєш, пишеш, косите
- [ ] біжимо, бродиш, робімо, можеш
- [X] колять, спізнися, дасиш, їсиш

Завдання № 3

Завдання з однією правильною відповіддю

Спрощення приголосних у вимові НЕ відбувається в усіх словах рядка

- [ ] дебютант, аванпостний, піаністці, журналістський
- [X] хворостянці, пестливий, зап’ястний, кістлявий
- [ ] хвастливий, курсантський, баластний, звістці
- [ ] аспірантці, дилетантський, президентський, форпостний

Завдання № 4

Завдання з однією правильною відповіддю

Разом пишуться всі слова в рядку

- [ ] народно/поетичний, лимонно/кислий, суспільно/корисний
- [ ] усесвітньо/відомий, хвиле/відбійний, легко/атлетичний
- [ ] радіо/гурток, жар/птиця, сільсько/господарський
- [X] восьми/тонний, західно/німецький, хитро/мудрий

Завдання № 5

Завдання з однією правильною відповіддю

Визначити правильні варіанти послідовного заповнення пропусків у реченні

_____, я не зміг зробити удар _____, бо _____ стали на заваді

- [ ] Олексію Андрійовичу, по воротам, двоє гравців
- [x] Олексію Андрійовичу, по воротах, двоє гравців
- [ ] Олексію Андрійовичу, по воротах, два гравця
- [ ] Олексіє Андрійовичу, по воротах, два гравці
- [ ] Олексію Андрійовичу, по воротам, двоє гравців

Завдання № 6

Завдання з однією правильною відповіддю

Через дефіс треба писати слова з частками в рядку

- [ ] будь / де, будь / з / ким, іди / бо, усе / ж
- [x] як / то, так / от, усе / таки, скажи / но
- [ ] усе / ж / таки, таки / все, хоча / б, що / ж / до
- [ ] аби / який, коли / б / то, тільки / но, ніби / то

Завдання № 7

Завдання з однією правильною відповіддю

Усі прислівники пишуться окремо в рядку

- [X] без / кінця, до / вподоби, до / смаку, з-за / кордону
- [ ] без / жалю, у / голос, до / ладу, на / диво
- [ ] без / вісти, на / радість, у / вічі, без / пуття
- [ ] в / обріз, на / вік, на / ходу, з / передку

Завдання № 8

Завдання з однією правильною відповіддю

Простим є речення

- [ ] Тут, де панує степова тиша, казка сама просилася в слова.
- [ ] Тихо й безлюдно, а однак я щось там чую, поза своєю стіною.
- [ ] Пам’ятайте, хто не йде вперед, той неминуче залишається позаду.
- [X] І сміх і гріх було дивитися на цю недоладну постать, натоптану.

Завдання № 9

Завдання з однією правильною відповіддю

Непоширеним є речення

- [ ] Зелений гай.
- [ ] І жити спішити треба...
- [ ] Сиві мальви при дорогах на Волині.
- [X] Світає.

Завдання № 10

Завдання з однією правильною відповіддю

Розділові знаки не треба ставити в реченні

- [ ] Тарас Шевченко дух мій невгасимий.
- [ ] Можна прожити і без собору і без пісні і без Рафаеля.
- [ ] Але чи залишимось ми тоді в повному розумінні слова людьми?
- [X] Тарас Шевченко як художник посідає одне з найпочесніших місць в українському образотворчому мистецтві.

Завдання № 11

Завдання з однією правильною відповіддю

Речення зі вставним словом

- [ ] Ой не сійтесь, сніги!
- [ ] Всяке трапитись може на довгім віку.
- [ ] Видно шляхи полтавськії і саму Полтаву.
- [X] На жаль, чудес на світі не буває…

Завдання № 12

Завдання з однією правильною відповіддю

Тире між підметом і присудком слід поставити в реченні (розділові знаки пропущено)

- [ ] Розум є найбільшим дарунком природи.
- [X] Обов’язок лікаря лікувати хворого.
- [ ] Київ прекрасний за всякої пори.
- [ ] А навкруги вся ніч переповнена розміреним шумом хлібів.

Завдання № 13

Завдання з однією правильною відповіддю

Складносурядне речення утвориться, якщо серед варіантів продовження речення «Синоптики обіцяли поривчастий вітер ...» вибрати

- [ ] і зливу в другій половині дня.
- [X] але їхній прогноз не збувся.
- [ ] хоча ранок доволі спокійний.
- [ ] народні прикмети те ж саме.
- [ ] ми подбали про стійкість намету.

Завдання № 14

Завдання з однією правильною відповіддю

Пряму мову в реченні Менеджер повідомив: «Мені важливо знати, що про нас думають конкуренти, як вони сприймають наші ідеї» правильно передано непрямою мовою в рядку

- [ ] Менеджер повідомив, що мені важливо знати, що про нас думають конкуренти, як вони сприймають наші ідеї.
- [ ] Менеджер повідомив, що йому важливо знати, що про нас думають конкуренти, як вони сприймають наші ідеї.
- [ ] Менеджер повідомив, що йому важливо знати, що про них думають конкуренти, як вони сприймають наші ідеї.
- [X] Менеджер повідомив, що йому важливо знати, що про них думають конкуренти, як вони сприймають їхні ідеї.
- [ ] Менеджер повідомив, що мені важливо знати, що про них думають конкуренти, як вони сприймають їхні ідеї.

Завдання № 15

Завдання з однією правильною відповіддю

Познач правильну характеристику поданого речення.

Уже коротші дні, і холодніші ночі, і айстр сумна краса милує тихий зір. (В. Сюсюра)

- [ ] розповідне, неокличне, складне, складносурядне, складається з 2 частин
- [X] розповідне, неокличне, складне, складносурядне, складається з 3 частин
- [ ] питальне, неокличне, складне, складнопідрядне, складається з 2 частин
- [ ] розповідне, окличне, складне, безсполучникове, складається з 2 частин

Завдання № 16

Завдання на встановлення відповідності

Установи відповідність між реченням і видом вжитого в ньому присудка.

А простий дієслівний присудок	**А** Вогнище то пригасало, то знов розгорялось, відкидаючи по траві блискучі одсвіти.
Б складений іменний присудок з дієслівною зв'язкою	**Б** Йосип Євдокимович був старий, досвідчений мисливець і давній наш приятель.
Г складений дієслівний присудок	**В** Високий рівний степ.
Ґ складений іменний присудок із пропущеною дієслівною зв'язкою	**Г** Ластівки заходилися годувати пташенят.
	Ґ Гумор — рятувальний круг на хвилях життя.

Завдання № 17

Завдання на встановлення відповідності

Установи відповідність між реченням і другорядним членом у ньому (розділові знаки пропущені)

Б	відокремлений уточнювальна обставина
А	відокремлене означення
Г	відокремлена обставина, виражена дієприслівником
В	відокремлений додаток

А	Спить вітер на колінах у беріз окутаних у молоко туману.
Б	Тут під кронами білих розпашілих каштанів причаїлися наші літа.
В	Не маю іншого тепла окрім отчого краю.
Г	Лев упав і довго лежачи стогнав.
Ґ	Здається вогнем чудесним сяють зорі з дніпровських круч.

Завдання № 18

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідність між схемами та реченнями (окремі розділові знаки в реченнях пропущено)

Б	А: «П!»
Г	«П!» – а.
Ґ	«П, –а, – п?»
В	«П, – а. – П!»

А	Щось намалював розпитувала Марійка.
Б	І голос сильний нам з гори, як грім, гримить Лупайте цю скалу.
В	Мої друзі – вбогі бідолахи говорить Кармель От мої друзі
Г	Здоров був, любий жінка говорила, а в голосі її сльоза бриніла.
Ґ	За що ж хто-небудь попитає Зозуля Півня вихваляє.

Завдання № 19

Завдання на встановлення відповідності

З'ясуйте вид кожного односкладного речення в тексті (цифра позначає наступне речення).

Ґ	Передсвітанкова тиша.	**А**	узагальнено-особове
В	Виходжу у двір.	**Б**	неозначено-особове
Г	Ані шелесне…	**В**	означено-особове
Б	У місті прокидаються не так рано, як у селі.	**Г**	безособове
		Ґ	називне

Завдання № 20

Завдання на вибір декількох правильних варіантів

Виберіть двоскладні неповні речення.

	У мене одразу похололо всередині.
X	Люльку за курку купила, Бо козака вірно любила...
X	На лавці дідусь із товстою книжкою.
	Стаю поруч, вдивляюся в простір.
	Хочеш дізнатися про останні події?
	Зараз будеш на волі.
X	Розумна людина бачить можливості в труднощах, а нерозумна лише перешкоди.
	Осінній вечір, дощ.

Завдання № 21

Завдання з однією правильною відповіддю

ЧАСТИНА 2. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Укажи, що в перекладі з англійської означає термін «фольклор».

- [ ] народні книжки
- [ ] народні звичаї
- [X] народні знання
- [ ] народні казки

Завдання № 22

Завдання з однією правильною відповіддю

У формі діалогу двох закоханих, які чекають на побачення, побудована пісня

- [ ] «Місяць на небі, зіроньки сяють»
- [ ] «Цвіте терен, цвіте терен»
- [ ] «Ой під вишнею, під черешнею»
- [X] «Сонце низенько, вечір близенько»

Завдання № 23

Завдання з однією правильною відповіддю

У пісні «Цвіте терен, цвіте терен» дівчина тужить через

- [X] зраду коханого
- [ ] смерть нареченого
- [ ] від'їзд милого на війну
- [ ] загибель брата

Завдання № 24

Завдання з однією правильною відповіддю

Укажи форму художнього викладу в пісні «Сонце низенько, вечір близенько».

- [X] діалог парубка та дівчини
- [ ] розповідь від третьої особи
- [ ] монолог парубка
- [ ] монолог дівчини

Завдання № 25

Завдання з однією правильною відповіддю

Не є ознакою балади

- [ ] героїчність
- [X] реалістичність
- [ ] фантастичність
- [ ] ліричність

Завдання № 26

Завдання з однією правильною відповіддю

У творі «Ой на горі вогонь горить» наявні образи

- [ ] криниці, перелазу, хустини
- [ ] терену, кріселечка, сонця
- [X] коня, ворона, китайки
- [ ] місяці, човна, зорі

Завдання № 27

Завдання з однією правильною відповіддю

Укажи, як датують давній період українській літературі.

- [ ] XI—XV століттям
- [ ] XV—XVIII століттям
- [ ] XI—XII століттям
- [X] XI—XVIII століттям

Завдання № 28

Завдання з однією правильною відповіддю

Укажи, що в перекладі з грецької означає слово «Євангеліє».

- [X] добра звістка
- [ ] велика книга
- [ ] новий заповіт
- [ ] книга вірних

Завдання № 29

Завдання з однією правильною відповіддю

Найдавнішою точно датованою книгою, що дійшла до нас із часів Київської Русі, є

- [ ] «Повість минулих літ»
- [ ] «Ізборник Святослава»
- [X] «Остромирове Євангеліє»
- [ ] «Києво-Печерський патерик»

Завдання № 30

Завдання з однією правильною відповіддю

Укажи, яка з частин Біблії не належить до Нового Заповіту

- [ ] Діяння апостолів
- [ ] Об’явлення Івана Богослова
- [ ] Євангеліє від Марка
- [X] Книга Екклезіаста

Завдання № 31

Завдання з однією правильною відповіддю

Укажи, хто був одним з авторів першого повного перекладу Біблії українською мовою

- [X] Пантелеймон Куліш
- [ ] Петро Гулак-Артемовський
- [ ] Григорій Квітка-Основ'яненко
- [ ] Тарас Шевченко

Завдання № 32

Завдання з однією правильною відповіддю

У заспіві «Слова о полку Ігоревім» автор звертається до

- [X] співця Бояна
- [ ] князя Володимира
- [ ] руської землі
- [ ] Нестора Літописця

Завдання № 33

Завдання з однією правильною відповіддю

Правильним є твердження

- [ ] Оповідач «Слова» починає оповідь з часів створення світу.
- [ ] Князь Ігор вирушив у похід проти печенігів.
- [ ] Ярославна була християнкою.
- [X] Князь Святослав бачив «мутен сон» про поразку руського війська.

Завдання № 34

Завдання з однією правильною відповіддю

Укажи, хто уклав першу редакцію «Повісті минулих літ»

- [ ] невідомий автор
- [ ] Никон
- [ ] Іван
- [X] Нестор

Завдання № 35

Завдання з однією правильною відповіддю

«Повісті минулих літ» притаманні риси літературного стилю

- [ ] модернізму
- [ ] сентименталізму
- [ ] бароко
- [x] монументалізму
- [ ] орнаменталізму

Завдання № 36

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідність між жанрами й творами

Ґ	родинно-побутова пісня	А	біблійна історія про сіяча
А	притча	Б	Об’явлення Івана Богослова
Г	балада	В	«Повість минулих літ»
В	літопис	Г	«Ой летіла стріла»
		Ґ	«Цвіте терен, цвіте терен»

Завдання № 37

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідність

В	Хто в любові не знається, Той горя не знає.
Ґ	Битиме мати, знатиму, за що: за тебе, серденько, за ледащо!
А	Куплю тобі хатку, іще сіножатку, і ставок, і млинок, і вишневий садок!
Г	Узяв собі паняночку, В чистім полі земляночку

А	«Ой під вишнею, під черешнею»
Б	«Місяць на небі, зіроньки сяють»
В	«Цвіте терен, цвіте терен»
Г	«Ой на горі вогонь горить»
Ґ	«Сонце низенько»

Завдання № 38

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідність

Б	порівняння
Ґ	паралелізм
В	пестлива лексика
А	епітет

А	…Ой зелене жито, зелене
Б	Ой очі, очі, очі дівочі Темні, як нічка, ясні, як день!
В	Ой вийди, вийди, серденько Галю, Серденько, рибонько, дорогий кришталю!
Г	Ой завернуся та умиюся, На свою милую хоч подивлюся.
Ґ	Варила я рибку Та й не доливала. Любила козака Та й не шанувала.

Завдання № 39

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідність між цитатою й назвою твору

Ґ	Розповідають, одначе, буцімто в ті часи всі люди однією мовою говорили й усі одне одного розуміли.
В	Не плач, мати, не журися, Та вже ж твій син оженився, Та взяв собі паняночку, У чистім полі земляночку,
А	У той час народився в однієї ізраїльської жінки син, і мати цілих три місяці ховала його від убивць.
Б	Недостойний я вже зватись сином твоїм; прийми ж мене, як одного зі своїх наймитів.

А	«Легенда про Мойсея»
Б	«Притча про блудного сина»
В	«Ой на горі вогонь горить»
Г	«Ой летіла стріла»
Ґ	«Легенда про Вавилонську вежу»

Завдання № 40

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідність

Б	князь Ігор
В	князь Всеволод
Ґ	князь Святослав
А	Боян

А	«розтікався він мислю по древу, / сірим вовком по землі, / сизим орлом під хмарами»
Б	«Тож всядьмо, браття, на свої борзії коні / та на Дін синій поглянем»
В	«А мої ті куряни — воїни вправні: / під трубами повиті, / під шоломами злеліяні, / кінцем списа згодовані»
Г	«Були віки Трояна, / минули літа Ярослава; / були походи Олегові»
Ґ	«Рано єсте почали Половецьку землю мечами разити, / а собі слави шукати»